

घोराही उपमहानगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

दाङ

बालमैत्री उपमहानगर घोषणाका लागि वडाको अबस्था प्रतिवेदन

वडानं. :

मिति:

(१) बालमैत्री स्थानीय शासन अवलम्बन र कार्यान्वयन विवरण :

क्र.सं.	विवरण	पुरा भएको		कैफियत
		छ	छैन	
१	बालमैत्री स्थानीय शासन सम्बन्धी अभिमुखीकरण गरिएको			
२	बालमैत्री प्रवर्द्धन कार्ययोजना तयार गरी कार्यान्वयन गरिएको			
३	बालमैत्री स्थानीय शासन वडा समिति गठन भएको			
४	बालमैत्री स्थानीय शासन वडा समितिको नियमित बैठक			
५	बालमैत्री आचारसंहिता लागू गरिएको			
६	बालमैत्री स्थानीय शासन सम्पर्क व्यक्तिको व्यवस्था			
७	बालबालिकाको वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) निर्माण			
८	बालबालिकाको स्थितीपत्र निर्माण			
९	बालमैत्री लगानी योजना निर्माण			
१०	बालमैत्री घोषणापत्रको रणनीति निर्माण			
११	बालमैत्रीका लागि बजेट विनियोजन भएको			
१२	बाल क्लवहरु र वडा स्तरीय बाल क्लव संजाल गठन भएको			
१३	सरोकारवालाहरुको पहिचान, समन्वय र संजाल निर्माण			
१४	सरोकारवालाहरुबाट बालमैत्री स्थानीय शासन संचालनको लिखित प्रतिबद्धता गराएको			
१५	प्रतिबद्धता देखिने ठाउँमा टाँसिएको			
१६	बालमैत्रीको संयुक्त अनुगमन, समीक्षा र मूल्याङ्कन			

(२) बाल सहभागिता

संरचना	जम्मा संख्या	बालबालिकाको सहभागिता संख्या		बैठकमा बालबालिकाले उठाएका सवाल
		बालक	बालिका	
बालमैत्री स्थानीय शासन वडा समिति				
विद्यालय व्यवस्थापन समिति				
स्वास्थ्य व्यवस्थापन समिति				
बालभेला				

क्र. सं.	सूचक	आधार अवस्था (२०७७/० ७८)	हालको अवस्था	सूचनाको स्रोत
७	एक वर्षभित्रका प्रत्येक बालबालिकाले नेपाल सरकारले तोकेका सबै र पूर्णखोप प्राप्त गरी पूर्णखोपयुक्त घोषणा भएको हुनेछ ।			
८	एच्आइभी संक्रमित आमाबाट जन्मिएका सबै बालबालिकाले एआरभी प्रोफाइलेक्सिस पाएका हुनेछन् ।			
९	सबै घर परिवारले आयोडिनयुक्त नुनको प्रयोग गरेका हुनेछन् ।			
१०	कम तौल, पुङ्को र ख्याउटेपन हुने ५ वर्षमुनिका बालबालिकाको संख्यामा कमी आएको हुनेछ ।			
११	अती कडा कुपोषण भएका बालबालिकाको संख्या शुन्य भएको हुनेछ ।			
१२	सबै घरधुरीमा आधारभूत तहको खानेपानी सुबिधा उपलब्ध भएको हुनेछ ।			
१३	चर्पी गएपछि, बालबालिकाको दिशा धोएपछि र खाना खानु/खुवाउनु अघि साबुनपानीले हातधुने परिपाटीको विकास भएको हुनेछ ।			
१४	प्रत्येक घर परिवारले शौचालयको प्रयोग तथा खुला दिसामुक्त घोषणा भएको हुनेछ ।			
ख	बाल संरक्षण			
१	५ वर्षमुनिका सबै बालबालिकाको जन्मदर्ता भएको हुनेछ ।			
२	निकृष्ट प्रकारको बालश्रम अन्त्य गर्दै प्रभावित बालबालिकाको पुनर्स्थापना भएको हुनेछ ।			
३	स्थानीय तह बालविवाहमुक्त भएको हुनेछ ।			
४	घरपरिवार, समुदाय, सार्वजनिक स्थान (विद्यालय,			

क्र. सं.	सूचक	आधार अवस्था (२०७७/० ७८)	हालको अवस्था	सूचनाको स्रोत
	सामाजिक चाडपर्व, भेला) मा बालबालिकाविरुद्ध हुने हिंशा, बेचबिखन, शोषण, वेवास्ता र दुर्व्यवहारमा कमी आएको हुनेछ ।			
५	समुदायमा आधारित बाल संरक्षण प्रणाली स्थापित भई सञ्चालनमा ल्याइएको हुनेछ ।			
६	छाउपडी, कमलरी जस्ता सामाजिक कुप्रथा नरहेको हुनेछ ।			
७	स्थानीय तह/समुदाय ले १४ वर्षमुनिका असहाय बालबालिका भएमा सो को संरक्षण गर्न विशेष व्यवस्था गरेका हुनेछन् ।			
८	स्थानीय तहमा सडक बालबालिकाको संख्या शून्य भएको हुनेछ । (सडक बालबालिकालाई (भएकोमा) बालगृहमा राखी व्यवस्थापन भएको हुने)			
९	स्थानीय तहमा रहेका विद्यालयहरुले बालबालिकालाई शारीरिक तथा मानसिक यातना दिने छैनन् ।			
१०	कुलतमा लागेका बालबालिकाको लागि बालसुधार गृहमा राख्ने व्यवस्था मिलाइएको हुनेछ ।			
ग	बाल विकास			
१	३ देखि ४ वर्ष उमेर पुगेका सबै बालबालिकाका प्रारम्भिक बालविकास कक्षामा भर्ना भई टिकाउ दर शतप्रतिशत रहेको हुनेछ । (फरक क्षमता भएका बालबालिकाको हकमा विशेष व्यवस्था गर्नुपर्ने)			
२	५ देखि १४ वर्ष उमेर समूहका शतप्रतिशत बालबालिकाले आधारभूत शिक्षा (१ देखि कक्षा ८ सम्म) पूरा गरका हुनेछन् ।			
३	प्रत्येक विद्यालयमा खानेपानीको सुविधासहित छात्रछात्राको			

क्र. सं.	सूचक	आधार अवस्था (२०७७/० ७८)	हालको अवस्था	सूचनाको स्रोत
	लागि अलगअलग शौचालयको व्यवस्था भई यसको प्रयोग भएको हुनेछ ।			
४	सबै विद्यालयहरूमा पूर्वाधार (कक्षाकोठा, फर्निचर, खेलमैदान, खानेपानी धारा) बालमैत्री, अपांगमैत्री र सुरक्षित भएका हुनेछन् ।			
५	प्रत्येक विद्यालयमा अतिरिक्त क्रियाकलाप सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन भएका हुनेछन् ।			
६	सबै विद्यालयले कुहिने र नकुहिने फोहोर अलगअलग विसर्जन गर्ने व्यवस्था गरेका हुनेछन् ।			
घ	बाल सहभागिता			
१	स्थानीय तहमा समावेशी आधारमा बालसंजाल गठन भई क्रियाशिल (न्यूनतम वार्षिक ३ वटा बैठक, ३ वटा कार्यक्रम सञ्चालन) रहेका हुनेछन् ।			
२	स्थानीय तहका बस्ती वा टोल र विद्यालयहरूमा समावेशी बालक्लव गठन भई क्रियाशिल (न्यूनतम वार्षिक ३ वटा बैठक, ३ वटा कार्यक्रम सञ्चालन) रहेका हुनेछन् ।			
३	५ कक्षाभन्दा अध्ययन अध्यापन हुने विद्यालयका व्यवस्थापन समितिमा बाल क्लवको प्रतिनिधित्व रहनेछ ।			
४	स्वास्थ्य व्यवस्थापन समितिमा बाल क्लव, संजालको प्रतिनिधित्व रहनेछ ।			
५	स्थानीय तहमा रहेका बालबालिका सम्बन्धी सरोकारका संरचना/समितिहरूमा १२ देखि १८ वर्ष उमेर समूहका बालबालिकाहरूको संस्थागत सहभागिता सुनिश्चित गरिएको हुनेछ ।			
६	बालभेलाबाट माग भई आएका योजनाहरू स्थानीय तहको			

क्र. सं.	सूचक	आधार अवस्था (२०७७/० ७८)	हालको अवस्था	सूचनाको स्रोत
	योजनामा समावेश भएका हुनेछन् ।			
ड	संस्थागत विकास			
१	वडा/गाउँ/नगरपालिका तहमा बालमैत्री स्थानीय शासन समितिहरु गठन भई क्रियाशिल रहेका हुनेछन् ।			
२	स्थानीय तहहरुले आफ्नो लागि बालमैत्री आचारसंहिता र नीति नियम तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याएका हुनेछन् ।			
३	गाउँपालिका/नगरपालिकामा कम्तिमा एक बालउद्यान सहितको बालमैत्री सिकाई स्रोत केन्द्र सञ्चालनमा रहेको हुनेछ ।			
४	बालबालिकाको वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) को आधारमा स्थानीय तहको विकास योजना र बालबालिकाको लगानी योजना तर्जुमा भई कार्यान्वयन भएको हुनेछ ।			
५	स्थानीय तहको योजना तर्जुमा पूर्व वार्षिकरूपमा वडा र गाउँ/नगरपालिका तहमा बालभेला आयोजना गरी बालभेलाले प्राथमिकता तोकेका विषयलाई स्थानीय तहको योजना तर्जुमा प्रक्रियामा समावेश गरिएको हुनेछ ।			
६	स्थानीय तहमा बालबालिका सम्बन्धी स्थितीपत्र तयारी तथा प्रकाशन र अद्यावधिक भएको हुनेछ ।			
७	प्रारम्भिक बालविकास केन्द्रहरुले स्थानीय तहले तोकेको न्यूनतम मापदण्ड पूरा गरेका हुनेछन् ।			
८	विद्यालयले कक्षा ६ देखि १० सम्मका विद्यार्थीका लागि बालमैत्री, वातावरणमैत्री र विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अतिरिक्त कक्षा सञ्चालन गरेका हुनेछन् ।			
९	आधारभूत शिक्षा पश्चात विद्यालय शिक्षाबाट बञ्चित भएका बालबालिकाहरुले जीवनोपयोगी शिक्षा (व्यवसायीक			

क्र. सं.	सूचक	आधार अवस्था (२०७७/० ७८)	हालको अवस्था	सूचनाको स्रोत
	तथा सिपमुलक तालिम) प्राप्त गरेका हुनेछन् ।			
१०	स्थानीय तहमा रहेका प्रहरी कार्यालय, चौकीहरुमा बालमैत्री कक्ष वा बालमैत्री सम्पर्क इकाई रहेको हुनेछ ।			
११	बिद्यार्थी सवार हुने शैक्षिक संस्थाका सवारी साधनहरु स्थानीय तहले तोकेको न्यूनतम मापदण्ड अनुसार बालमैत्री र अपांगमैत्री हुनेछन् ।			
१२	स्थानीय तहको प्रशासकीय कार्यालयमा स्तनपान कक्षको व्यवस्थापन भएको हुनेछ ।			
१३	बसपार्क, सिनेमा हल, हाटबजार, खेलमैदान जस्ता सार्वजनिक स्थलहरुमा बालमैत्री शौचालय र खानेपानी धाराको व्यवस्था हुनेछ ।			
१४	स्थानीय स्तरको विपद् व्यवस्थापन योजनामा विपद्को समयमा बालबालिकाको आवश्यकता सम्बोधन गर्ने प्रावधान समावेश भएको हुने छ ।			
१५	विपद्को समयमा बालबालिका तथा अपांगता भएका व्यक्तीहरुको विशेष सहयोगका लागि संस्थागत व्यवस्था भएको हुनेछ ।			

५. बालमैत्री क्षेत्रमा भएका केही उदाहरणीय कामहरु :

.....
वडा सचिव

.....
वडा अध्यक्ष